

Staatsinrichting van Nederland

Hoofdstuk 1

Staatsinrichting van Nederland | kerndeel | vragen

1. Ken de koningen van Nederland vanaf 1840 tot nu. Ken ook de jaartallen wanneer zij regeerden.
2. Nederland is een democratie. Geef een korte omschrijving van het begrip democratie.
3. Nederland is nu een parlementaire constitutionele monarchie.
Wat wordt bedoeld met het woord "parlementair"?
4. Wat betekent het woord "constitutie"?
5. Wat is de betekenis van het woord "monarchie"?
6. Veel landen hebben geen monarchie maar zijn een republiek. Wat is een republiek?
7. De koning heeft **nu veel / weinig macht**.
8. Wie is in de eerste helft van de 19^e eeuw de baas in Nederland?
9. Wat voor soort koningschap is dat?
10. Wie hebben, naast de koning, in Nederland tot 1848 veel invloed?
11. Wat betekent het woord conservatief?
12. Over Nederland voor 1848. Welke groep Nederlanders, die soms wel even rijk en even goed opgeleid zijn als de machtshebbers, hebben nauwelijks politieke invloed?
13. Wat wil deze groep dus krijgen?
14. De rijkere burgers noemt men ook wel de
15. Welke politieke stroming is erg populair bij deze rijke burgers?
16. Deze burgers kijken terug naar wat er rond 1800 in Frankrijk gebeurde. Hoe heet die periode in Frankrijk?
17. Wat is politiek nieuw in de Franse Revolutie en willen de rijke burgers in Nederland ook graag ingevoerd hebben?
18. Geef drie voorbeelden hiervan.
19. Wat is de grondregel van het liberalisme?
20. Wat is er in 1848 in Europa aan de hand?
21. Hoe is in 1848 de toestand in Nederland?
22. Wie is de koning van Nederland in 1848?
23. Wat is in 1848 de angst van de Nederlandse koning?
24. Hoe kijkt de koning aan tegen de eisen van de rijke burgers?
25. Waarom is het wel begrijpelijk dat hij zo denkt?
26. Er vindt een hele snelle omslag in het denken van koning Willem II plaats. Vertel in een zin wat die omslag is.
27. Welke politicus van welke partij krijgt na die verandering van denken van Willem II opdracht een nieuwe constitutie te maken?
28. Het woord constitutie betekent dus
29. Wat is in een grondwet omschreven? (Geef antwoord in vier punten.)
30. Het jaar 1848 is een **zeer belangrijk / onbelangrijk** jaar want er komt **zeer veel / weinig verandering** in de manier waarop Nederland wordt geregeerd.
31. Aan wie moeten de ministers **tot 1848** verantwoording afleggen = vertellen waarom ze iets hebben gedaan?
32. Aan wie moeten de ministers **vanaf 1848** verantwoording afleggen = vertellen waarom ze iets hebben gedaan?

33. Hoe noemt men (met een duur woord) de plicht van de minister om aan de volksvertegenwoordiging uit te moeten leggen waarom hij iets heeft gedaan?
34. De koning is onschendbaar. Wat wordt daarmee bedoeld?
35. Het centrum van de macht verschuift dus fundamenteel. Voor 1848 ligt de grootste macht bij vanaf 1848 ligt de grootste macht bij de
36. Welk soort stemrecht werd in de 19^e eeuw vaak toegepast?
37. Leg uit wat er met dat woord bedoeld wordt.
38. Waarom geeft men na 1848 niet aan iedereen het kiesrecht?
39. **Welke politieke stroming heeft na 1848 in Nederland grote invloed?**
40. Je weet nog hoe een liberaal denkt? Een liberaal vindt:
41. Welke vier politieke stromingen zijner aan het einde van de 19^e eeuw?
42. Welke groepering in de Nederlandse samenleving vertegenwoordigen de liberalen?
43. Hoe heet hun partij?
44. Welke protestantse partij probeert aan het einde van de 19^e eeuw ook invloed te krijgen in de Nederlandse politiek?
45. Wie is de leider van deze protestantse partij?
46. Hoe noemt men de protestantse groep waarvoor hij opkomt?
47. Deze partij vindt dat er minder invloed moet zijn van denken voortgekomen uit en dat het uitgangspunt van de politiek moet zijn dat wat er staat in
48. Wat willen socialisten / sociaal democraten bereiken?
49. Hoe noemt men de problemen waarin de gewone man in die tijd moest leven?
50. Wie is de eerste grote leider van de socialisten / sociaal democraten in Nederland?
51. Hoe heet de eerste socialistische organisatie?
52. Domela Nieuwenhuis komt in de Tweede Kamer. Dat wordt voor hem een grote teleurstelling. Leg uit waarom.
53. Wat is het gevolg voor het denken van Domela Nieuwenhuis?
54. Domela Nieuwenhuis heeft dus dezelfde mening als
55. Dit politiek standpunt van Domela Nieuwenhuis leidt tot een splitsing in de socialistische / sociaal democratische beweging. Aan het einde van de 19^e eeuw zijn er twee groepen die het opnemen voor de gewone man:
 - 1 de ... o.l.v. Zij zijn / en denken dat het alleen maar beter kan worden voor de gewone man als er een zal komen.
 - 2 de (=) o.l.v. Zij zijn en denken dat het beter kan worden voor de gewone man als er zal worden ingevoerd.
57. Hoe heet de rooms-katholieke partij die ontstaat?
58. Wie is de leider van deze rooms-katholieke politieke partij?
59. Wat wil de rooms-katholieke politieke partij bereiken?

60. Er zijn drie groepen die willen emanciperen = die gelijke rechten willen. Welke drie groepen zijn dat?
61. Hoe noem je vrouwen die opkomen voor gelijke rechten?
62. De feministen richten verenigingen op om te komen voor hun belangen. Hoe heetten die vereniging?
63. Welke twee vrouwen spelen een hoofdrol in deze emancipatiestrijd?
64. Waarom zijn feministen over het algemeen rijkere vrouwen?
65. Hoe noemt men de emancipatiebeweging van vrouwen rond 1900?
66. Wat is algemeen kiesrecht?
67. Welke drie groepen worden voorstander van algemeen kiesrecht?
68. Leg uit waarom de sociaal democraten voorstander zijn van algemeen kiesrecht.
69. Leg uit waarom de protestanten voorstander zijn van algemeen kiesrecht.
70. Leg uit waarom de katholieken voorstander zijn van algemeen kiesrecht.
71. Er zijn twee soorten algemeen kiesrecht. Welke twee zijn dat?
72. Wanneer worden deze twee vormen van kiesrecht ingevoerd?
73. Er is ook nog sprake van passief en actief kiesrecht. Wat is dat?
74. Vroeger kende Nederland bij het stemmen een "districtenstelsel". Dat komt in andere landen nu ook nog voor (wordt bv. ook nu nog toegepast in het Verenigd Koninkrijk).
Wat is een **districtenstelsel**?
75. Wij kennen nu in Nederland een kiesstelsel met **evenredige vertegenwoordiging**.
Wat is dat voor kiesstelsel?
76. Wat is de kiesdeler?
77. Wat is de schoolstrijd?
78. Wat zijn "bijzondere scholen"?
79. Wat is de financiële gelijkstelling van openbaar en bijzonder onderwijs?

80. De Nederlandse samenleving was verzuild. Wat wordt daarmee bedoeld?
81. Welke vier zuilen ken je?
82. Tot wanneer zijn deze zuilen herkenbaar in de Nederlandse samenleving?
83. Wat streefde de katholieke zuil na? (2)
84. Geef de naam van de katholieke **radio-omroep, vakbond, politieke partij, krant** aan het einde van de verzuiling.
85. Wat streefde de protestantse zuil na? (2)
86. Geef de naam van de protestantse **radio-omroep, vakbond, politieke partij, krant** aan het einde van de verzuiling.
87. Wat streefde de socialistische zuil na? (2)
88. Geef de naam van de socialistische **radio-omroep, vakbond, politieke partij, krant** aan het einde van de verzuiling.
89. Wat streefde de liberale zuil na?
90. Geef de naam van de liberale **radio-omroep, politieke partij, (krant)** aan het einde van de verzuiling.
91. geef nog drie voorbeelden van verzuilde organisaties.
92. Wanneer is de pacificatie?
93. Wat verstaat men onder de pacificatie?
94. Wat wordt bedoeld met de "gelijkstelling van burgers voor de wet"?
95. De rechter is onafhankelijk. Wat wordt daarmee bedoeld?
96. Wat staat er in het Wetboek van Strafrecht?
97. Beschrijf de rechtsgang van een strafzaak.
98. Nederland is een rechtsstaat. Wat is een rechtsstaat?
99. Geef drie kenmerken van een rechtsstaat.
100. Wat is "onrechtmatig handelen van de overheid"?
101. Wat is de taak van de Nationale Ombudsman?
102. Wat is rechtsbijstand?

103. Wat zijn klassieke grondrechten?
104. Uit welke tijd stammen de klassieke grondrechten?
105. Geef zes voorbeelden van klassieke grondrechten.
106. Wat zijn sociale grondrechten?
107. Wanneer zijn de sociale grondrechten vastgelegd?
108. Geef vijf voorbeelden van sociale grondrechten.
109. Geef een voorbeeld waarbij het ene grondrecht in strijd is met een ander grondrecht.
110. Wat is een referendum?
111. Hoe noem je de groep mensen die wetten maken? (Drie antwoorden geven.)
112. Hoe noem je de groep mensen die de wetten moeten beoordelen / goed of af kunnen keuren? (Vier antwoorden geven.)
113. Welke kamer wordt in onze tijd in directe verkiezingen gekozen?
114. Welke kamer wordt via getrapte verkiezingen door de Provinciale Staten gekozen?
115. Wat is het werk van de Eerste en Tweede Kamer?
116. Welke rechten heeft de Tweede Kamer?
117. Welke rechten heeft de Eerste Kamer?
118. Welke Kamer is dus belangrijker?
119. Geef in vier stappen de gang van een wetsontwerp aan.